

KIELIKESKUSUUTISIA

LANGUAGE CENTRE NEWS

N:o 3 / MAALISKUU - MARCH 1984

RAPORTEJA - REPORTS

Anja Piirainen: Transactional Analysis - a System for Improving Communication Skills	3
Ulrich Heuberger: Moderne Handelskorrespondenz	6
VAKKI-ryhmän 4. seminaari Vöyrillä 28.-29.1.1984	8
Marja Renkonen - Jouko Seppänen: Mikrotieto- koneita kielenopetukseen?	9

KIRJAKATSAUS - BOOKS BRIEFLY

Jahrbuch Deutsch als Fremdsprache 1983	14
Once Upon a Time	16
The Non-Stop Discussion Workbook	17

TIEDOTUKSIA - INFORMATION

Ruotsin kielikokeita koskeva neuvottelutilaisuus	18
Kansainvälinen video-ohjelmien vaihtoverkosto	19
Kielistudiodidaktinen kurssi Savonlinnassa	20
Deutsch im Urlaub - Warum denn nicht!	21
Videofilmi intensiiviopetuksesta	22
Nordische Konferenz "Die DDR heute"	23
Sprachpraktikanten aus Bielefeld	25

KIELIKESKUSUUTISTEN ARTIKKELIT VUONNA 1983	26
Index to articles in Language Centre News 1983	

ENGLISH SUMMARY	51
-----------------	----

SVENSK RESUMÉ	33
---------------	----

Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto
40100 JYVÄSKYLÄ 10

Language Centre for Finnish Universities
University of Jyväskylä
SF-40100 JYVÄSKYLÄ 10
Finland
ISSN 0358-2027

KORKEAKOULUJEN KIELIKESKUS
JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Vastaava toimittaja / Managing editor: Liisa Korpimies
Toimituskunta / Editorial staff: Markku Helin
Sinikka Koponen
Sirkka Laihiala-Kankainen
Matti Laitinen
Eva May
Tuija Nikko
Eila Pakkanen
Hartmut Schröder
Helena Valtanen
Tarja Wilson

Puh. / Tel. 941-292880 Korpimies

292881 Puoliväli, Salo
292882 Laihiala-Kankainen, Wilson
292883 Nikko, Helin
292884 May, Valtanen
292885 Schröder
292886 Koponen
292887 Pakkanen
292888 Laitinen

Editorial

TULE TUTKIMAAN

Kielikeskusten antama kielenopetus on opetusta, jonka merkitys käy vähitellen yhä selvemmäksi. Useimmiten jo tiedetään, että kielitaito on opiskelijalle tärkeätä kurssikirjallisuuteen perehtymistä varten, mutta yhä useammin myös oivalletaan, että kielitaito on tarpeellinen myös tulevassa ammatissa menestymisen kannalta. Viimeksi mainittua seikkaa korostavat jatkuvasti elinkeinoelämän edustajat.

Jotta kielikeskusopetuksen selvät ja vaativat tavoitteet voitaisiin toteuttaa, tulisi kielikeskuksen kielenopetuksen olla tehokasta, motivoivaa ja tuloksellista. Kuten tiedämme, ovat kielikurssit kuitenkin lyhyitä ja suppeita. Kuinka opettajan tulisi opettaa, millaisia metodeja käyttää, jotta lyhyestä opetusajasta saataisiin irti mahdollisimman paljon? Millaista materiaalia olisi paras käyttää? Kuinka mitata luotettavasti oppilaiden suorituksia? Tällaiset kysymykset liikkuvat varmasti jokaisen opettajan mielessä.

Vastauksia näihin kysymyksiin ei kuitenkaan löydä tutkimustuloksia etsimällä - siitä yksinkertaisesta syystä, että tutkimusta on vasta tehty varsin vähän.

Siis, hyvät kollegat kielikeskuksissa ja muut asiasta kiinnostuneet, ruvetkaamme tekemään tutkimusta! Nyt kun kielikeskukset ovat päässeet pahimmista alkuhankaluuksistaan, on tutkimuksen antamaa tietoa ruvettu kaipaamaan. Useat opettajat ovatkin ilmaisseet halukkuutensa tutkimuksen tekemiseen. Jotta asiassa päästäisiin konkreettiseen alkuun, pyydän kaikkia tutkimuksesta ja tutkimuksen teon opettelemisesta kiinnostuneita ottamaan minuun yhteyttä, joko puhelimitse (941-292 880) tai sivulla 35 olevalla lipukkeella. Tarkoituksena on saada kokoon säännöllisesti kokoontuva erityisalojen kielenopetuksen ja kielenoppimisen kysymysten tutkimuksesta kiinnostunut ryhmä. Ensimmäinen istunto pidetään jo tänä keväänä. Siis, jos olet valmis uhraamaan aikaasi ja energiaasi tutkimuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen, ota yhteyttä!

Tutkimusterveisin

Liisa Korpimies

RAPORTTEJA - REPORTS

Anja Piirainen
University of Oulu

TRANSACTIONAL ANALYSIS - A SYSTEM FOR IMPROVING COMMUNICATION SKILLS

Dr. Nicholas Marsh of the University of Auckland, New Zealand visited the Department of English, University of Oulu on 1st November, 1983, to give a paper on Transactional Analysis.

Nicholas Marsh is Senior Lecturer in Management Studies at the University of Auckland. He teaches organisational development and management strategy and has special responsibility for the Skills Workshops offered on undergraduate and postgraduate courses. These workshops aim to provide background knowledge of psychology, interpersonal relations and organisational dynamics on which the learning of communication skills and decision making, for instance, is based.

Transactional Analysis was originally developed from the field of psychoanalysis in USA by Eric Berne. It was seen as a means of analysing and improving interpersonal relationships. The system of analysis developed from the work of Eric Berne has mostly been applied by companies seeking to increase levels of co-operation and awareness of "positive" communication. However, in recent years it has been increasingly used as a means of improving communication skills in Teacher Training Institutions and in the language teaching world, eg. for participants of ESP courses.

Transactional Analysis is a way of categorizing people's behaviour when they communicate with each other. The three main categories are each originally developed at different stages in our early childhood and are as follows:

- P "Parent" behaviour corresponds to the controlling, directing, manipulating, encouraging behaviour which is based on the example of authority figures we encountered as children.
- A "Adult" behaviour corresponds to the logical, rational, intelligent, intellectual behaviour which is based on the development of our adult capacity to reason.
- C "Child" behaviour corresponds to the dependent, taking, demanding, reacting, essentially emotional behaviour which is based on our experience of childhood.

The claim is that we all use these categories of behaviour at different times in different types of social setting. It boils down to a question of appropriacy. Inappropriate choice of behaviour inevitably leads to a breakdown in communication. This in itself is an excessively crude representation of what TA is and does in the teaching of communicative skills. The approach is detailed and sophisticated in the way in which it defines the sort of problems that affect the way people interact with each other. Linguistic and non-linguistic aspects of any encounter are a basic starting point for the transactional approach. The kinds of words and phrases used by speakers and the way in which they support the "content" of what they say through paralinguistic and kinesic features are those aspects of the approach to TA that are relevant to the teaching of English for specific purposes.

A transaction is defined as a completed sequence of communication between two or more people. At a very simple level it is the ritual greeting:

PERSON A: "Hello, how are you?"

PERSON B: "Fine thanks, and yourself?"

PERSON A: "Fine; be seeing you."

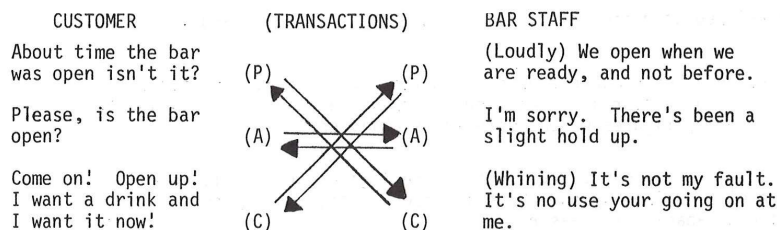
PERSON B: "Bye."

At a more complex level it may involve a sequence of communication which extends over a long period such as in the case of the work relationship. Transactions may last between several minutes to several hours and usually occur on a day to day basis.

Briefly, it is worth mentioning the three basic types of transaction.

1. Complementary Transactions

in which the behavioural category which is being addressed does in fact respond (e.g. parent addressed child and child responded). These transactions are regarded as often achieving the objectives of the communication, bringing in turn a certain level of satisfaction to both parties.

2. Crossed Transactions

in which the behavioural category addressed does not respond (e.g. parent addressed child but adult responded). These transactions are likely not to achieve objectives, and also to be dissatisfying to both parties.

3. Ulterior Transactions

where on the surface a complementary transaction of one sort is taking place, but beneath the surface a different complementary transaction is occurring (e.g. parent is apparently addressing parent and parent is responding, but beneath the surface parent is actually addressing child and child is responding).

An example often cited to portray this involves the "classic" encyclopedia selling strategy.

SALESMAN I'm a college student representing the XXX Encyclopedia; did you know our volumes contain all the facts of human life and would be a valuable asset to your family?

Analysis of this type of transaction shows that it appears to be on an adult-adult level; the salesperson presents details of the encyclopedia and aims to get a logical response. This is called an overt transaction. Below the surface, however, we can see the covert transaction of child-parent. What the salesperson seems to be saying on this covert level is, "I'm a poor student working my way through college through my own hard-earned efforts. Please help me by signing a contract."

Interest in improving skills of communication is not restricted to language teaching and applied linguistics. Anthropologists, ethnomethodologists, philosophers, psychologists and sociologists, to name but a few, also analyse and exploit the field of communication. Transactional Analysis is one of a number of techniques that has bearing on language teaching.

An introductory bibliography to Transactional Analysis might include the following:

- Berne, E., Transactional Analysis in Psychotherapy. New York: Grove Press, 1961.
- Berne, E., The Structure and Dynamics of Organizations and Groups. Philadelphia: Lippincott, 1963.
- Berne, E., Games People Play. New York, Grove Press, 1964.
- Harris, McCormick & Campos, Introduce Yourself to Transactional Analysis Stockton, California: San Joaquin TA Study Group, 1970.
- Transactional Analysis Bulletin. (The journal of the International Transactional Analysis Association)

Ulrich Heuberger
Østfold Distrikthøgskole

MODERNE HANDELSKORRESPONDENZ (TEIL II)

Der Inhalt ist entscheidend

Wozu werden Geschäftsbriefe geschrieben? Um zwei Dinge zu erreichen: Information soll übermittelt werden und eine bestimmte Wirkung ist erwünscht. Die Information soll leicht und eindeutig aufgefaßt werden können, der Leser einen guten Eindruck vom Schreiber erhalten. Diese Ziele haben sich in den letzten 30 Jahren nicht geändert, wohl aber die Mittel, mit deren Hilfe sie erreicht werden sollen. Großvaters Kaufmannsdeutsch wird in Wirtschaft und Verwaltung zunehmend abgelöst von einem leichtverständlichen, leserfreundlichen, natürlichen Brief-Deutsch. Die treibenden Kräfte hierzu waren nicht zuletzt Kostendruck und Rationalisierungszwang - das Entrümpeln des Briefstils bringt neben besserer Wirkung nämlich auch erheblich Einsparungsmöglichkeiten mit sich: Eine DIN-A-4 Seite (konzipiert-diktiert-geschrieben-kontrolliert) kostet durchschnittlich etwa 30 DM. Schon vor knapp 10 Jahren fand die GRT (vgl Teil I, Form und Norm) heraus, daß Geschäftsbriefe im Schnitt um 20-30 % gekürzt werden können, ohne daß sie an Informationswert verlieren - ein großes Potential (für Textverfasser und Leser), das auch heute noch nicht annähernd ausgeschöpft ist.

Lassen Sie mich an einem Beispiel zeigen, was gemeint ist: Hier ein Text, der immer noch als typischer Stellvertreter für den Geschäftsbrieftext gelten kann:

In Erledigung Ihres Schreibens vom 19.01. teilen wir Ihnen mit, daß die von Ihnen bestellten Bücher aufgrund von Lieferschwierigkeiten des Verlages erst Anfang März zum Versand gebracht werden können. Wir bedauern dies außerordentlich und bitten Sie höflichst um etwas Geduld.

Wir hoffen, Ihnen mit diesen Angaben gedient zu haben und verbleiben mit freundlichen Grüßen

Sie kennen diese Einleitungsfloskeln, die weder Information enthalten noch höflich sind - hier: "In Erledigung Ihres Schreibens vom ... teilen wir Ihnen mit, daß ..."

Der Bezug auf das vorausgegangene Schreiben vom 19.01. gehört in die Bezugszeichenzeile und braucht nicht mehr wiederholt zu werden. Daß dieses Schreiben nun "erledigt" werden soll, merkt der Leser selbst. Solche

Einleitungsfloskeln sind überflüssig und durch ihre stereotype Wiederholung auch nicht mehr höflich. Die Einleitung besteht aus Bezug, Betreff und Anrede - dann sollte man zur Sache kommen. Nochmals Einleitendes zu sagen ist unsinnig.

Typisch auch der Hang, möglichst vieles zu substantivieren: "zum Versand bringen" statt einfach "versenden"; "aufgrund von Lieferschwierigkeiten" statt "kann nicht liefern". Daß "außerordentlich bedauert" und "höflichst um Geduld gebeten" wird, wirkt übertrieben und dadurch unglaubhaft.

Der letzte Satz ist wieder ein "Spruch". Wenn dem Schreiber schon nichts Originelles einfällt, sollte er ihn lieber weglassen. Ähnliche Floskeln, für die das gleiche gilt, sind "Ihren weiteren Nachrichten gern entgegensehend, grüßen wir Sie" oder "Wir hoffen, Ihnen vorerst gedient zu haben und verbleiben ..." etc.

Hierzu ein kleiner Trick, den ich aus dem Handbuch "Moderne Korrespondenz" weitergeben möchte: Versuchen Sie das, was zur Floskel erstarrt ist, mit eigenen Worten auszudrücken. Ihre Aussage wird dadurch individueller und menschlicher. Fällt Ihnen aber nichts ein, dann hören Sie einfach mit der Sache auf. Der freundliche Gruß genügt in den meisten Fällen.

Nach so viel Kritik nun ein Vorschlag. Zuerst aber möchte ich Ihnen IDA vorstellen - ein einfaches Hilfsmittel zur ersten Strukturierung von Briefen:

- I = Information (Welche Information soll übermittelt werden?)
- D = Darstellung, Wirkung (Welche Wirkung soll beim Leser erzielt werden?)
- A = Aufwand (Welcher Aufwand ist angemessen?)

Zu I: Was soll im Beispiel geschrieben, welche Informationsabsicht verwirklicht werden? Nun, es geht offensichtlich um drei Punkte: 1) Die Bücher kommen erst Anfang März. 2) Ursache: Der Verlag kann nicht liefern. 3) Bitte um Geduld.

Zu D: Diese wenigen Informationen können natürlich leicht in eine passende Reihenfolge gebracht und höflich dargelegt werden. Bei längeren Briefen ist mehr Überlegung erforderlich.

Zu A ist vor allem zu sagen: Dieser Routinebrief darf weder mehrmals konzipiert noch eine Seite lang werden. Ganz anders sieht es natürlich bei Werbebriefen mit hoher Auflage oder bei Problembriefen aus. Da wird entworfen, verworfen und gefeilt.

Das Resultat könnte z.B. so aussehen:

Ihre bestellten Bücher können leider erst Mitte März abgeschickt werden. Die Ursache: Der Verlag kann nicht früher liefern. Bitte haben Sie noch etwas Geduld.

✓ Mit freundlichem Gruß

Bitte vergleichen Sie diesen Text mit dem ersten. Er ist nur etwa halb so lang. Ist er aber nicht außerdem klarer und ansprechender, unbürokratischer?

Natürlich kosten Umstellungen Zeit und Anstrengung - ein besserer Briefeschreiber wird man nicht über Nacht. Aber die Mühe lohnt sich. Als Leitgedanken für den, der sich dafür interessiert:

Fassen Sie sich kurz!

Drücken Sie sich klar und einfach aus!

Vermeiden Sie gedankenlose Floskeln!

VAKKI-ryhmän 4. seminaari Vöyryllä 28.-29.1.1984

AMMATTIKIELET JA KÄÄNNÖSTEORIA

VAKKI-seminaareista on hyvää vauhtia muodostumassa ammattikielten ja kääntämisen tutkimuksen vuosikatsaus suomalaisittain tai ehkäpä pohjoismaalaisittain, koskapa myös muutamat ruotsalaiset olivat päättäväisesti hakeutuneet Pohjanlahden yli.

VAKKI-seminaarin tärkein anti jo nyt ja varmasti vielä selvemmin tulevaisuudessa on se, että se kokoaa yhteen hajallaan toimivia, eri kieliä edustavia ammattikielen ja kääntämisen tutkijoita. Monikielinen ja monipuolinen osallistujajoukko takaa virikkeisen ympäristön, jossa "yksikieliset" näkökulmat avartuvat ja ongelmia voidaan tarkastella hyvin vaihtelevien kokemusten valossa. Seminaarin suosio käy ilmi jo siitäkin, että esitelmiä oli tarjolla kahden rinnakkaisryhmän verran.

Lisäksi seminaari on tietenkin edelleen myös Vaasan korkeakoulun jatkokoulutustilaisuus varsin aktiiviselle jatkokoulutettavien joukolle.

Seminaarin sisällöstä poimittakoon esiin muutamia katsantokantoja ja pääteemoja - kaikkien esitysten kuuleminenhan ei ollut mahdollista. Suomen kielen osuus painottui ammattikielen popularisoinnin ongelmiin erityisesti lääketieteen kielen kannalta ja toisaalta terminologian luomisen vaikeuksiin tekniikan alalla, jossa myös on pidettävä mielessä uusien käsitteiden mahdollisesti synnyttämät harhaan(?) johdattelevat mielikuvat.

Ruotsalaisella puolella nousivat esiin mm. ammattikielten väliset terminologiset ja syntaktiset vertailut. Venäjän osalta pohdiskeltiin maantuntemuksen ja fraseologian tuntemuksen merkitystä kääntäjän ja tulkin ammatissa. Saksan anti oli pohdiskeleva käännoistieteellinen yleisesitys, jossa vertailtiin ammatti-

kielten ja kaunokirjallisten tekstien kääntämisen eroja. Anglistit taas tuntuivat innostuneen teksti- ja tekstuaalisten rakenteiden analyysiin eri tekstilajeissa ja ammattikielissä.

Tämän katsauksen ylimalkaisuutta valittavia lohdutettakoon tiedolla, että esitelvät julkaistaneen seminaarijulkaisuna lähitulevaisuudessa.

Kaiken kaikkiaan 4. VAKKI-seminaari oli varsin monipuolinen ja mielenkiintoista tulevaisuutta povaileva. Seminaarit ovat myös hyvää harjoitusta pirteille vaasalaisille, jotka aikovat ottaa harteilleen myös VI eurooppalaisen LSP-symposiumin muutaman vuoden kuluttua. Toivotaan, että VAKKI-seminaarit eivät jää tämän suurtapahtuman jalkoihin, vaan niiden henkinen ja aineellinen tarjonta ovat säännöllisesti tarjolla kaamoksesta herääville alan suomalaisille tuntijoille.

Krista Varantola
Turun yliopisto

Marja Renkonen
Jouko Seppänen
Teknillinen korkeakoulu

MIKROTIETOKONEITA KIELENOPETUKSEEN?

Teknillisen korkeakoulun kielikeskuksessa järjestettiin syyslukukaudella 1983 kokeiluluontoinen ohjelmointiseminaari kieltenopettajille. Seminaarin tarkoituksena oli tutustuttaa opettajia uuteen tekniikkaan ja samalla pyrkiä selvittämään millaisia mahdollisuuksia mikrot voisivat kieltenopetuksessa tarjota.

Henkilökohtainen kokemus tärkeää

Vaikka tietokoneiden käyttöä opetuksessa on tutkittu isoilla tietokoneilla jo parin vuosikymmenen ajan, on laajempi mielenkiinto asiaa kohtaan herännyt vasta henkilökohtaisten ja halpojen mikrotietokoneiden ilmestyttyä markkinoille. Tällä hetkellä näyttää siltä, että niiden tulo myös kieltenopetukseen on tosiasia. Tämän vuoksi on välttämätöntä, että kieltenopettajat tutustuvat niin tietokoneen tarjoamiin mahdollisuuksiin kuin myös sen rajoituksiin. Omaehtoisen kokemuksen perusteella on mahdollista vapautua ennakkoluuloista ja oppia arvioimaan uuden välineen soveltuvuutta.

Lainakoneella alkuun

Kurssin ajaksi saimme kokeiltavaksi kotimaisen Auditek AMC-100 mikrotietokoneen varustettuna CP/M-käyttöjärjestelmällä ja Basic-ohjelmointikielellä. Tämän merkkiset koneet ovat yleisessä käytössä lukioissa atk:n opetuksessa. Koneita valmistava yritys tunnetaan lisäksi perinteisten kielistudioiden toimittajana. Näinollen on odotettavissa, että tälle merkille saadaan myös opetusohjelmia. Kurssin päätyttyä olemme lunastaneet koneen Kielikeskukseksi ja hankkineet sen rinnalle toisenkin, nimittäin skandinaavisella näppäimistöllä varustetun Apple II:n. Tämä merkki puolestaan on muualla maailmassa laajassa käytössä, ja sille on jo olemassa valmiita ohjelmia.

Basic-kieli johdatuksena ohjelmointiin

Valitsimme seminaarimme opetuskieleksi Basicin, koska se on mikrotietokoneiden yleisin kieli. Basicista opeteltiin kuitenkin vain ne piirteet, jotka ovat keskeisiä kielten opetusohjelmien laatimisen kannalta. Täten kävi mahdolliseksi alentaa ohjelmointikynnystä niin, että yksinkertaisiin opetusohjelmiin päästiin käsiksi jo heti alusta alkaen. Lähdimme liikkeelle typpiohjelmista, joita kunkin kielen opettajat sovelsivat omasta kielestään valitsemiinsa tehtäväaiheisiin. Syksyn kuluessa läpikäydyistä ohjelmatyypeistä syntyi täten parisenkymmentä ohjelmavarianttia eri kielille.

Sopivasta oppikirjallisuudesta on pula

Oppikirjoina käytimme mm. OtaDATA:n Perustietoja tietojenkäsittelystä, Topdatan Osmo A. Wiion CP/M käyttäjän opasta, Otavan julkaisemaa ABC 80, Hacketten Guide Pratique du Basic ja BBC:n A Young Person's Guide to BBC Basic. Humanistille pitäisi olla ensimmäiseksi kirjaksi jokin heitä ajatellen kirjoitettu opas. Pitkään käytössä olleille mikroille on kirjoitettu runsaasti erilaisia ohjelmointioppaita, myös suomeksi, mutta nämä ovat yleensä matemaattista atk-opetusta tai liikemaailmaa varten laadittuja. Joitakin hyviä kielenopetustakin tukevia kirjoja on ilmestynyt, ja olemme ryhtyneet hankkimaan niitä Kielikeskuksen kirjastoon, mm. CILTin julkaisema Computers, Languages and Language Learning, Orwig: Creating Computer Programs for Learning. Todettakoon myös, että Applen kirjat ovat selkeitä ja helposti omaksuttavissa, mm. Applesoft Basic Programmer's Reference Manual, Turner: Learning How to Use the Apple, Blackwood: Applesoft Language. Mainittakoon vielä että hyviä kirjallisuusviitteitä löysimme apul.prof Viljo Kohosen Tampereen yliopistossa kesäkuussa 1983 järjestämän tietokoneavusteisen kurssin luentomateriaaleista. Mikrotietokonelehdissä, esim. Creative Computing, Personal Computer, Byten ja Applen omissa lehdissä kuten Nibbler ja Call APPLE, on yleensä

Education-osasto, jossa käsitellään kieltenohjelmia. Pelkästään tietokoneavusteiselle kielenopetukselle omistettuja lehtiä ovat mm. amerikkalainen Calico Journal ja englantilainen monistettu newsletter CALLBOARD.

Humanistikin voi kiinnostua

Kurssilaiset olivat innostuneita, mikä on oikeastaan odotusten vastaista. Useimmat meistä ovat yli 30 vuotiaita, jotka säännön mukaan eivät enää kiinnostu henkilökohtaisista tietokoneista. Joukossa on paljon naisia, joita teorian mukaan eivät mikrot myöskään miellytä. Kaiken huipuksi olemme humanisteja, joiden väitetään vieroksuvan koneita. Kokoonnuimme maanantaisin kello neljältä - itse asiassa kokoonnumme edelleenkin, sillä seminaarimme jatkuu. Tarkoituksemme oli lopettaa kuuteen mennessä, mutta usein ilta venähti myöhään ennen kuin huomasimme lopettaa. Näin opimme senkin, ettei koneen ääressä tule katsoneeksi kelloa. Saimmekin aikaan lukuisia harjoitusohjelmia englannista, saksasta, venäjältä, ruotsista, ranskasta ja espanjasta. Jotkut opettajat ovat myös kannustaneet tekkareita laatimaan kieltenohjelmia kotitehtävien ohella.

Kokemuksista suosituksiin

- Ohjelmia laatiessamme olemme yrittäneet koota yleisiä periaatteita, jotka selkeyttävät ja helpottavat ohjelmien suunnittelua. Seuraavassa eräitä näkökohtia.
- Tehtävissä pitää aluksi selvästi ilmaista ohjelman oppimistavoite: mikä on ohjelman tarkoitus ja mitä tullaan tekemään. Sitten esitetään lyhyt sääntö ja sopivia esimerkkejä. Voidaan myös antaa kirjallisuusviitteitä opetuksessa käytettäviin kielioppeihin tai oppikirjoihin. Ohjelmassa voi olla oheismateriaalina myös paperilta luettava tai kasetilta kuunneltava opittava asia. Koneen tehtäväksi tulee toimia opitun kuulustelijana, ja antaa taidoista (tiedoista) arvosana.
 - Harjoituksissa on myös hyvä ilmaista tehtävien lukumäärä ja antaa opiskelijan koko ajan tietää, missä numerossa ollaan menossa.
 - Selityksissä ja ohjeissa voi käyttää suomea tai opetettavaa kieltä riippuen tasosta. Suomennoksen voi myös ohjelmoida tarvittaessa saataville.
 - Aikafaktori olisi syytä antaa käyttäjän itsensä säädettäväksi. Kielitaidon kehittämisessä reaktionopeus on myös yksi harjoitettava seikka. Juuri tässä kohdassa mikrotietokone on parempi kuin harjoituskirja, jota ei voi säätää nopeampaan tempoon. Ajan täytyy kuitenkin olla käyttäjän itsensä säädettävissä, koska liian nopea tai hidas tempo on turhauttava.

Vieraat kirjaimistot ongelmallisia

Venäjässä muodostaa kyrillinen kirjaimisto oman vaikeutensa. Olisi välttämätöntä, että mikrossa on sekä kyrilliset että latinalaiset kirjaimet, mielellään vielä isot ja pienet. Kun lisäksi asetetaan vaatimus, että ne on saatava myös paperille, ei markkinoilta tahdokaan löytyä laitetta. Jo kirjaimiston opettelu tarjoaisi hyvän aiheen ohjelmalle. Selvitämme parhaillaan mahdollisuuksia hankkia sopiva laitteisto, sillä latinalaisin kirjaimin ei ole mielekästä lähteä laatimaan todellisia käyttöohjelmia.

Myös espanjassa ja ranskassa aiheutuu joidenkin kirjainten ja diakriittien puuttumisesta hankaluuksia. Läheskään kaikissa mikroissa ei ole edes skandinaavisia kirjaimia, mikä haittaa ruotsin, saksan ja suomen ohjelmointia.

Valmisohjelmistoa tulossa

Tarjolla olevaan valmisohjelmistoon olemme tutustuneet mahdollisimman hyvin. Kotimaassa Kunnallispaino on tuottanut lukioille sanoja ja vahvoja verbejä kuulustelevia ohjelmia. Jotkut näistä ovat huolellisesti tehtyjä, ja melko pitkälle haarautuvia. Näkemistämme amerikkalaisista ja englantilaisista ohjelmista hyödyllisimpiä ovat ehkä ns. cloze-tekniikkaan perustuvat opettajan työkalut, joilla voidaan laatia sanastoharjoituksia. Saattaa olla että parhaimmat kielten ohjelmat ovatkin jotain muuta oppiainetta varten suunniteltuja, joissa kieli tulee esiin välineenä.

Kohti tietokonestudiota

Kokemuksemme opiskelijoiden itsepalvelukäytössä olevasta mikrosta ovat vasta alustavia, mutta vaikuttavat lupaavilta. Suosituin ohjelmamme on tällä hetkellä konekirjoituksen kymmensormijärjestelmää opettava Typing Tutor. Tarkoituksemme on hankkia ohjelmia lukuopeuden kehittämistä varten. Suunnittelemme myös sanojenkäsittelyn ohjelman järjestämistä opiskelijoiden käyttöön, siten että opiskelijat voisivat kielitentuneilla vaaditut aineensa ja muut kirjoitelmansa laatia mikron avulla. Tavoitteenamme onkin saada perinteisen audioitsepalvelustudion rinnalle mikrotietokonein varustettu itseopiskelustudio.

Opettaja avainasemassa

Saamiemme kokemusten nojalla on siis ilmeistä, että olemme mikrotietokoneista saamassa uuden työkalun, jälleen kerran. Siihen perehtyminen, vaikka viekin suunnattomasti aikaa, antaa entistä paremmat mahdollisuudet kehittää opetustamme.

On ymmärrettävää, että erilaisten audio-, video- ym. teknisten villitysten jälkeen monet tuntevat epäluuloa tietokoneita kohtaan. Niitä eivät suinkaan ole omiaan hälventämään puheet "opettajan korvaamisesta tietokoneella" sen enempää kuin myytit tietokoneen "tyhmyydestä" tai "älykkyydestä". Selvää on, että opettajat itse ovat avainasemassa erilaisten opetusvälineiden ja menetelmien tarkoituksenmukaisessa hyväksikäytössä ja kehittämisessä. Vaikka opettajat eivät ohjelmoijiksi ryhtyisikään, on heidän syytä oppia arvioimaan ja valitsemaan tietokonepohjaisia oppimateriaaleja, ts. ohjelmia, sekä mahdollisesti itse muokkaamaan ja toimittamaan niitä. Tässä kuten perinteisenkin oppimateriaalin toimittamisessa ovat opettajan ammattitaito, siis aineenhallinta, pedagoginen asiantuntemus ja kokemus ratkaisevia tekijöitä. Opettajilla itsellään on myös parhaat edellytykset tunnistaa seikkoja joiden oppiminen tuottaa eniten vaikeuksia opiskelijoille eri kielissä ja arvioida, minkä seikkojen opettaminen tai harjoittaminen parhaiten soveltuu tietokoneelle ja millaisen roolin tietokone voi opetuksessa saada.

KIRJAKATSAUS - BOOKS BRIEFLY

Jahrbuch Deutsch als Fremdsprache 1983
Herausgegeben von Alois Wierlacher u.a.
Band 9. Max Hueber Verlag. München 1983

Mit dem Band 9 erscheint das Jahrbuch Deutsch als Fremdsprache nun zum ersten Mal im Max Hueber Verlag (die Nummern 1 bis 8 wurden im Julius Groos Verlag herausgegeben). Der Verlagswechsel brachte indes weder eine Veränderung des Herausgeberkollektives noch der Konzeption und des Aufbaus des Jahrbuches mit sich. Neu ins Herausgeberkollektiv berufen wurde lediglich Prof. Dr. D. Krusche, der "insbesondere Fragen der Literaturvermittlung zu seinem editorischen Aufgabenbereich machen" wird (so A. Wierlacher im Vorwort des Bandes).

Die Leitautsätze des Jahrbuchs sind diesmal wieder der Literaturinterpretation gewidmet. Die vier Beiträge in diesem ersten Teil des Bandes setzen die hermeneutische und analytische Arbeit des letztjährigen Bandes auf diesem Gebiet fort.

Der Thematische Teil, der von U. Engel herausgegeben wird, enthält neun Beiträge zum Thema "Fremdsprachenpraxis und Sprachvergleich". Er ist der Frage verpflichtet, "welche Forderungen aus der Praxis des Fremdsprachenunterrichtes heraus an die am ehesten zuständige linguistische Teildisziplin - die kontrastive Grammatik - zu stellen sind" (so Engel in seiner Vorbemerkung zu diesem Teil des Bandes).

Der Fachsprachendidaktiker H.-J. Krumm, der in den thematischen Teil einführt, faßt noch einmal den "Diskussionsstand zum Verhältnis von kontrastiver Analyse und Fremdsprachenunterricht" zusammen und nennt die Kritik und Vorbehalte aus dem Praxisfeld, die in letzter Zeit verstärkt gegen kontrastive Analysen vorgebracht wurden. Er resümiert, "daß die Bedeutung der kontrastiven Linguistik für den Fremdsprachenunterricht in neueren Veröffentlichungen relativ gering veranschlagt wird", da ihr Anspruch vielfach theoretisch und empirisch widerlegt wurde.

K. Sajavaara gibt in seinem Beitrag "Theorie und Methodologie der angewandten kontrastiven Analyse" ebenfalls eine eher zurückhaltende Einschätzung der kontrastiven Analyse für den Fremdsprachenunterricht. Aus seinem Verständnis von angewandter Linguistik als problemorientierter und zielorientierter Teilwissenschaft folgt für die Methodologie, daß man "durchaus eklektische Verfahren verwenden kann, weil theoretische Einheitlichkeit nicht immer die besten Lösungen gewährleistet". Er fordert eine Verknüpfung der kontrastiven Analyse "mit der Analyse von (Lerner)sprachlichem Verhalten in

konkreten Interaktionssituationen".

In den Beiträgen von U. Engel, E. König und K. Tarvainen werden grammatische Modelle für ihre Eignung in kontrastiven Analysen diskutiert. König plädiert für eine "erweiterte traditionelle Grammatik", da er als Nutzergruppe kontrastiver Analysen vorwiegend auf den Fremdsprachenlehrer orientiert. U. Engel weist auf die vielen offenen Einzelprobleme hin, die sich aus der generellen Entscheidung für ein einheitliches Grammatikmodell bei kontrastiven Untersuchungen ergeben. Eine modellfreie kontrastive Analyse gibt andererseits jedoch "Gemeinsamkeiten und Unterschiede der beiden Sprachen nicht hinreichend deutlich wieder". "Gefangener des gewählten Grammatikmodells" bleibt letztlich immer der Lernende. K. Tarvainen schließlich skizziert in seinem Artikel "Zur Eignung der Dependenzgrammatik für Deutsch als Fremdsprache aus kontrastiver Sicht" eine kontrastive Analyse auf der Basis der Dependenzgrammatik; "Partnersprache" des Deutschen ist bei Tarvainen das Finnische. Er diskutiert die Anwendbarkeit der heutigen Dependenzgrammatik auf den Fremdsprachenunterricht, benennt die bestehenden "Mängel" und macht Vorschläge zur Beseitigung dieser. Abschließend stellt Tarvainen seine "Hauptgliederung einer (finnisch-deutschen) kontrastiven Dependenzsyntax" vor, die in seiner jetzt erscheinenden "Kontrastiven Syntax Deutsch-Finnisch" (Tübingen 1984) realisiert wird.

Es folgen weitere Beiträge zu spezifischen einzelsprachlichen Problemen deutsch-norwegischer, deutsch-spanischer und deutsch-französischer Analysen, sowie eine umfassende Beschreibung einer deutsch-arabischen kontrastiven Grammatik. Erwähnenswert bleibt noch der Beitrag von W. Hieber "Vom Eigenkulturellen zum Fremdkulturellen", der ausgehend von Unterrichtserfahrungen in der Volksrepublik China auf die "Notwendigkeit eines kulturspezifischen Ansatzes" hinweist: die Schwierigkeiten aus der Sicht der jeweiligen Lehrer und Lerner sollen berücksichtigt werden.

Das Didaktische Forum des Bandes enthält Beiträge zur fachsprachlichen Unterrichtspraxis, der Konzeption regionaler Unterrichtswerke und dem Problem der "Zurückweisung" im Fremdsprachenunterricht. Die Deutschlehrer der Sprachzentren interessieren wird hier besonders der Beitrag von R. Beier und D. Möhn "Merkmale fachsprachlicher Übungen". Beier und Möhn setzen hier ihre "Vorüberlegungen zu einem Hamburger Gutachten über fachsprachliche Lehr- und Lernmaterialien des Deutschen als Fremdsprache" aus dem letzten Band des Jahrbuches fort, entwerfen und begründen Übungstypologien für den fachsprachlichen Unterricht und entwickeln Kriterien für die Beschreibung fachsprachlicher Übungen. Im Anhang des Artikels finden sich Belege für verschiedene Übungstypen, die den Praktiker besonders interessieren dürften.

Die Dokumentation des Jahrbuches, herausgegeben von K.-F. Bohrer, enthält wieder eine Auswahlbibliographie Deutsch als Fremdsprache, deren Schwerpunkt

Fragen der Literaturvermittlung und der Landeskunde sind.

Der Band schließt mit Berichten zu Fragen der Studienorganisation des Faches Deutsch als Fremdsprache in der Bundesrepublik Deutschland und im Ausland und stellt im Teil Rezensionen wichtige Neuerscheinungen aus dem Bereich Deutsch als Fremdsprache vor.

Kritisch anzumerken bleibt zu einigen Beiträgen des Bandes, daß sie zwar von praktischen Problemen des Fremdsprachenunterrichtes ausgehen, doch nur selten und oft unzureichend auf diese wieder zurückführen. Der Praktiker wird konkrete Anregungen für den Unterricht bisweilen vermissen. Insgesamt jedoch finden sich in diesem Band des Jahrbuches wichtige Hinweise und Überlegungen, die für die Unterrichtspraxis durchaus von Bedeutung sind, so daß auch das Jahrbuch 1983 in der Standardbibliothek eines jeden Deutschlehrers nicht fehlen sollte.

Hartmut Schröder

Once Upon a Time
Using Stories in the Language Classroom
John Morgan and Mario Rinvoluceri
Cambridge University Press 1983

In 1948, an American political scientist called Harold Lasswell, began an article by describing an act of communication as answering the following

questions: Who
Says What
In Which Channel
To Whom
With What Effect?

Since 1948 this has been known and cited as the Lasswell formula. Lasswell takes it for granted that a communicator always intends to have an 'effect' on the receiver. This brings us to *Once Upon a Time*.

Morgan and Rinvoluceri are directly interested in the 'effects' of communication, whether they evoke anything from covert introspection to overt interaction. The method of communication they develop in this textbook revolves around storytelling techniques.

The authors have put together a fairly comprehensive group of about 70 story outlines with accompanying notes offering a variety of different means of student/teacher exploitation. They claim that their approach not only works in the classroom (tested at Pilgrims, Canterbury, Great Britain) but also helps promote the development of a positive 'effect' on the language learners.

What sort of 'effect' are they referring to? Stephen Krashen (Second Language Acquisition and Second Language Learning, 1981) comments that "the major function of the second-language classroom is to provide intake for acquisition." Morgan and Rinvoluceri note "Successful second-language learning is far more a matter of unconscious acquisition than of conscious, systematic study."

The argument is simple. If a learner is to have his unconscious processes utilised in the classroom, then "the whole person will need to be engaged." General motivation or ulterior wishes to learn a language are not enough, according to Morgan and Rinvoluceri, to sustain the student through years of monotonous drilling and bland role-play. The student needs 'authenticity' combined with interesting stimulus in order to facilitate his learning of the foreign language.

This book is offered as a step in the direction of achieving authentic communication in the language learning classroom. It is a welcome step.

Publications from the Rinvoluceri stable (an impressive range and number) are often quite distinctive: clearly written and with coherent lay-out design, widely applicable, easy to use and often supported by a solid theoretical basis. *Once Upon a Time* is no exception.

David Marsh

The Non-Stop Discussion Workbook
George Rooks
Newbury House Publishers Inc., 1981

This is a collection of discussion exercises of a problem-solving type or listing of priorities intended for use in intermediate or advanced groups.

The book contains 30 exercise units which all follow the same formula: first, a photograph is briefly discussed as an introduction to the task, then the teacher reads out a short passage presenting the problem and also explains possible vocabulary difficulties (5-10 mins), this is followed by a discussion of the problem in small groups (30-40 mins), after which solutions are compared, preferably with the aid of a grid that is filled in by a representative of each group (10-15 mins), and, finally, follow-up questions are dealt with by the entire class. These can also be the basis of homework assignments.

Among the units are several that might appeal to students of any subject,

for example, 'Starting a New Civilization' after a nuclear war, 'The 15 Most Important People in History', or 'Whom Do You Invite to Dinner?' This person can be anybody, living or dead. Examples given are Einstein, Eve, Castro and many others. Other units are particularly suitable for medical or law students, for instance, for the former 'Who Gets The Heart?' and 'Whom Do We Admit to Medical School?' and, for the latter, 'What Is The Appropriate Punishment?' and 'What Case Should He Take?'.

One factor that might detract from the usefulness of this otherwise altogether excellent book is that a large number of the exercises demand familiarity with American customs and institutions. This could, on the other hand, be seen as an advantage by a teacher who wishes to introduce aspects of American culture.

The discussion topics as such would seem on the whole to be suitable for Finnish students in that they are neither too naive nor too sophisticated. Nor do they demand a lot of factual knowledge as so often the solution to the problem is a matter of personal opinion.

Eva May

TIEDOTUKSIA - INFORMATION

RUOTSIN KIELIKOKEITA KOSKEVA NEUVOTTELUTILAISUUS

Korkeakoulujen kielikeskuksessa järjestetään huhtikuun loppupuolella *ruotsin kielikokeita koskeva neuvottelutilaisuus*. Tilaisuudessa on tarkoitus keskustella ensisijaisesti kielitaitolakia koskevasta asetuksen muutoksesta ja yrittää mahdollisimman pitkälle sopia asetuksen yksityiskohtien yhdenmukaisesta tulkinnasta eri kielikeskuksissa. Tilaisuudessa on lupautunut vastaamaan kielikeskuslaisten kysymyksiin vanhempi hallitussihteeri Jarmo Törneblom Oikeusministeriöstä.

Neuvottelutilaisuuden tarkka ajankohta ilmoitetaan huhtikuun alussa. Toivomme, että voimme samalla toimittaa myös kopion uudesta asetuksesta kaikkiin kielikeskuksiin. Neuvottelutilaisuus on yksipäiväinen ja sinne ovat kaikki asiasta kiinnostuneet tervetulleita. Tarkempia tietoja tilaisuudesta antaa Tuija Nikko, puh. 941-292 883.

Un réseau vidéo correspondance...

KANSAINVÄLINEN
VIDEO-OHJELMIEN
VAIHTOVERKOSTO

Kaikilla video-ohjelmien tekemisestä kiinnostuneilla henkilöillä tai ryhmillä on nyt mahdollisuus liittyä kansainväliseen video-ohjelmien vaihtoverkoston. Idea on lähtöisin Ranskasta, missä *Réseau Vidéo Correspondance* perustettiin B.E.L.C. (Bureau pour l'enseignement de la langue et de la civilisation françaises à l'étranger) organisaation toimesta syksyllä 1982 edistämään yksilötason/ryhmätason tiedonvälitystä yli kielellisten ja kansallisten rajojen.

Nimensä mukaisesti *Réseau Vidéo Correspondance* on kontaktiverkosto, jonka puitteissa mitä erilaisimmat video-ohjelmien teosta kiinnostuneet ryhmät tai yksityiset henkilöt (yliopistoissa, kouluissa, nuorisotoiminnassa jne) voivat vaihtaa itse suunnittelemaansa ja valmistamiaan ohjelmia ja näin käydä "keskustelua" toisen verkoston jäsenen tai jäsenryhmän kanssa. Toiminta kansainvälistyy sitä mukaa kuin siihen tulee osallistujia eri maista, edustettuina ovat jo Ranskan lisäksi mm. Länsi-Saksa, Hollanti, Italia, Portugali, USA, Japani ja Marokko.

Millaisia ohjelmien tulisi olla?

Ohjelman voi tehdä mistä tahansa aiheesta, tärkeintä on se, että tekijät ilmaisevat omia ajatuksiaan ja antavat oman persoonallisen näkemyksensä esittämästään asiasta. Omassa ohjelmassa jokaisen halukkaan ääni tulee kuuluville, ja siksi ohjelmien vaihtoa voidaankin pitää yksilötason tiedonvälityksenä vastapainoksi julkiselle tiedonvälitykselle.

Kenelle ohjelma tulisi tehdä?

Ohjelman vastaanottaja on se, joka kokee sanoman itselleen läheiseksi. Ohjelma voidaan tehdä myös vastaukseksi jo aiemmin tehtyyn ohjelmaan - näin ajatus ohjelmien vaihdosta toteutuu parhaimmillaan. Tiedonvälittäjänä toimii jäsenlehti *Gazette Vidéo Correspondance*.

Millä kielellä ohjelma tulisi tehdä?

Periaatteessa millä kielellä tahansa, kunhan sanoma menee perille, kunhan ohjelma löytää vastaanottajan. Suomeksi tehdyistä ohjelmista voisivat olla kiinnostuneita esimerkiksi ulkomaalaiset suomen kielen opiskelijat. Vastavasti suomalaiset vieraan kielen - ranskan tai muun kielen - opiskelijat voisivat saada mielenkiintoista vaihtelua opiskeluunsa olemalla "videovaihdossa" joko kieltä äidinkielenään puhuvan ryhmän tai kieltä opiskelevan ryhmän kanssa.

Kiinnostaako? Lisätietoja saa seuraavista osoitteista: B.E.L.C., 9 rue Lhomond, 75005 Paris, France; Bureau d'action linguistique (B.A.L.), Aleksanterinkatu 19 A, 00100 Helsinki ja Korkeakoulujen kielikeskus/Tarja Wilson, puh. 941-292 882.

Savonlinnan kesäyliopisto 1984

K I E L I S T U D I O D I D A K T I N E N K U R S S I

- AIKA:** 4.6.-8.6. (35 t).
Kurssi alkaa maan. klo 12 (ilmoittautuminen ja lounas klo 11-12) ja päättyy perj. n. klo 12.45.
- PAIKKA:** Savonlinnan kääntäjänkoulutuslaitos, Pihlajavedenkuja 2 (Keskussairaalan tuntumassa).
- KOHDERYHMÄ:** Kieltenopettajat.
- JOHTAJA:** Lehtori FM Paul Kostera.
- SISÄLTÖ:** Demonstraatioluentoja, ryhmätöitä (myös videopohjaisia) ja keskusteluja eri osa-alueilta:
- Kielistudio-opettajan ja -esimiehen tehtävät ja niihin liittyvät ongelmat/ratkaisumallit;
- Kielistudio-ohjelmien tavoitteet, valinta, hankinta, valmistus, muokkaus ja arkistointi;
- Kuunteluohjelmat kieliluokassa/-studiossa sekä puhumis- eli ääntämis-, rakenne- ja puheohjelmat kielistudiossa; harjoitus- ja koe-muotoja; didaktis-metodisia ongelmia/ratkaisumalleja;
- Kielistudiodidaktisia ongelmia/ratkaisumalleja (mm. aktivointi-, motivointi- ja visualisointi- sekä integrointi- ja eriyttämis-näkökohtia) eli
- ideoita ja virikkeitä.

Tutustuminen:

- erityyppisiin AA-, AA/AAK- ja AAK-laitteistoihin (myös opetusheittämiin);
- nauha-arkistoon, puhumoon ja äänittämöön;
- alan kirjallisuuteen (mm. näyttely);
- eri kielten opetuspaketteihin;
- elävään kielistudio-opetukseen (ns. hospitaatio lukio- ja intensiivikursseilla).

KURSSIKIRJA: Paul Kostera, *Kielistudio-opettajan käsikirja*. Otava 1981.

TODISTUS: Kurssi, josta annetaan myös todistus, on Kouluhallituksen hyväksymä ja tarkoitettu koulujen kieltenopetuksen kehittämiseen. Kurssille aikovia neuvotaan kääntymään johtokuntiansa tms. puoleen kurssi-, matka- ym. avustusten saamiseksi.

ENNAKKO-ILMOITT. JA TIED.: Ennakoilmoittautumiset 18.5. mennessä os. Kesäyliopiston kansia, Puistokatu 1, 57100 Savonlinna 10 tai puh. 957-13 201/224. Kurssinjohtaja vastaa mahd. tiedusteluihin kotipuh. 957-29 501.

DEUTSCH IM URLAUB - WARUM DENN NICHT!

Deutsch im Urlaub - ist eine interessante neue Sommerkursform für Interessenten verschiedener Wissens- und Berufsgebiete, die in einer internationalen Studiengruppe die deutschen Sprachkenntnisse verbessern und an Ort und Stelle ausprobieren wollen.

VERANSTALTER sind die Fremdspracheninstitute der folgenden Hochschulen:

Hochschule für Ökonomie, Berlin
Hochschule für Verkehrswesen, Dresden
Karl-Marx-Universität, Leipzig, Filiale Radebeul

TERMINE Die Interessenten können 4-Wochen-Kurse oder 2-Wochen-Kurse wählen.

Berlin	3.7.-31.7.	oder	3.7.-17.7.1984
Dresden	19.6.-17.7.	oder	19.6.- 3.7.1984
Radebeul	31.7.-28.8.	oder	31.7.-14.8.1984

KURSSSTUFEN Neben dem allgemeinen Ziel aller Kurse, die Kommunikationsfähigkeit der Teilnehmer in allen Situationen des Alltags zu verbessern, bestehen folgende thematische Orientierungen:

Berlin: Wirtschaftswissenschaften, Ökonomie
Dresden: Technik, Technologie
Radebeul: Gesellschaftswissenschaften, Kunst, Kultur

Die Einstufung in Anfänger- und Fortgeschrittenen-Stufen erfolgt zu Kursbeginn.

UNTERRICHT Der 6 Stunden umfassende Unterricht findet täglich, ausser sonnabends statt und dient vor allem der Entwicklung des freien Sprechens. Der Kurs strebt an, ein Höchstmaß an produktiven Sprachkenntnissen in möglichst kurzer Zeit zu vermitteln. Die Ausbildung und Betreuung führen fachlichhochqualifizierte Deutschlektoren durch und der Kontakt mit Muttersprachlern im Kurs und in der Freizeit ist vielfältig und intensiv.

TAGESPLAN 8.30 Uhr bis 12.00 Uhr Unterricht und 13.30 bis 15.00 Uhr Unterricht. In den Nachmittags- und Abendstunden bestehen vielfältige Möglichkeiten der kulturellen und sportlichen Freizeitgestaltung, z.B. Kino- und Theaterbesuche, Stadtrundfahrten und Besichtigungen von kulturellen und sozialen Einrichtungen.

EXKURSIONEN An den Sonntagen finden Exkursionen in kulturhistorisch bedeutende Stätten und landschaftlich reizvolle Gegenden statt. Alle Exkursionen und Besuche sind schon in der Kursgebühr enthalten, es entstehen also keine zusätzlichen Kosten.

UNTERBRINGUNG Die Unterbringung erfolgt in 2-Bett-Zimmern in den Studentenwohnheimen der Hochschulen. Auf Wunsch können Sie gegen gesonderte Kostenberechnung ein Hotelzimmer buchen.

KURSGEBÜHR Die Kursgebühr enthält Unterricht, Lehrmaterialien und die im Programm ausgewiesenen Exkursionen und Veranstaltungen.

	4-Wochen-Kurs	2-Wochen-Kurs
Kursgebühr	1380,- FIM	740,- FIM
Kursgebühr bei individueller Anreise + 2-Bettzimmer Vollpension	2450,- FIM	1420,- FIM
Kursgebühr bei Reisepaket Hki-Berlin-Hki + 2-Bett- zimmer + Vollpension	3670,- FIM	2660,- FIM

Die Kosten für eine Hotelunterbringung betragen in Berlin ca. 180,- FIM/0 und in Dresden bzw. Radebeul ca. 120,- FIM/0

Bitte füllen Sie bei Interesse die Teilnahmeerklärung aus (s. 37) und senden Sie an Deutschlektorat beim DDR-Kulturzentrum, PL 296, 00531 Helsinki.

Sie erhalten dann alle weiteren Informationen zu Reiseformalitäten, Visafragen usw.

VIDEOFILMI INTENSIIVIOPETUKSESTA

Venäjän intensiivikurssin opetuskokeilun yhteydessä tehty intensiiviopetuksen periaatteita ja opetusmuotoja esittelevä videonauha on nyt valmistunut. Nauhaa voi tilata Korkeakoulujen kielikeskuksen äänitepalvelusta kahden viikon laina-ajaksi tai kasettikopiona. Hinta: U-matic 184 mk, VHS 95 mk.

Videonauhaan liittyy suomenkielinen opetuksen periaatteita ja nauhalla nähtäviä opetusvaiheita esittelevä seloste.

Tilaukset: Sinikka Koponen, puh. 941-292 886.

ZENTRALES SPRACHENINSTITUT DER FINNISCHEN HOCHSCHULEN
AN DER UNIVERSITÄT JYVÄSKYLÄ
FORTBILDUNGSABTEILUNG DER UNIVERSITÄT UPPSALA

Jyväskylä 1984

EINLADUNG

Nordische Konferenz „Die DDR heute“ vom 12.–15. Juni 1984 in Jyväskylä/Finnland

Das Zentrale Spracheninstitut der finnischen Hochschulen an der Universität Jyväskylä und die Fortbildungsabteilung der Universität Uppsala veranstalten diese Nordische Konferenz in Zusammenarbeit mit den Deutschlektoraten bei den DDR-Kulturzentren Helsinki und Stockholm. Während der Konferenz erhalten Germanisten, Deutschlehrerbildner und Lehrbuchautoren, Deutschlehrer an Universitäten, Hoch- und Fachschuleinrichtungen sowie Deutschlehrer an Schulen aller nordeuropäischen Länder Gelegenheit, sich mit neuesten Ergebnissen der Forschung auf den Gebieten der Germanistik, Methodik Deutsch als Fremdsprache und der deutschen Fachsprache bekannt zu machen. Zu Diskussionen und Gesprächen stehen Ihnen prominente Persönlichkeiten aus Wissenschaft, Politik und Kultur zur Verfügung. Wir erwarten dazu u.a. Hermann Kant, Stephan Hermlin und Jürgen Kuczynski. Plenarvorträge und die Zusammenkunft in zahlreichen Arbeitsgruppen ermöglichen einen intensiven Erfahrungsaustausch zu Aspekten der Darstellung der Landeskunde DDR, der Textlinguistik, Literaturwissenschaft, Fachsprachenlinguistik und Methodik.

Beginn der Konferenz: 12.6.1984, 18.00 Uhr Ende: 15.6.1984, 12.00 Uhr
Kosten für Übernachtung im Hotel Cumulus (3 Nächte einschl. Frühstück und Sauna): 480,- fmk

Anreise: 12.6.1984 bis 17.00 Uhr

Anmeldeschluß: 20.4.1984

Die Aufenthalts- und Reisekosten werden von den Konferenzteilnehmern getragen. Wenden Sie sich mit der Bitte um finanzielle Unterstützung für diese fachliche Weiterbildungsveranstaltung an Ihr Unterrichtsministerium, Ihre Schulverwaltung bzw. Universität oder andere Dienststellen. Ergänzungen und Wünsche berücksichtigen wir bei der Planung der Nordischen Konferenz gern. Wenden Sie sich bitte wegen weiterer Auskünfte an das Tagungsbüro.

Jyväskylä/Uppsala, im Februar 1984

Liisa Korpimies
Liisa Korpimies
Jyväskylä

Kerstin Karlsson
Kerstin Karlsson
Uppsala

Jyväskylä 1984

VORLÄUFIGES PROGRAMM

Nordische Konferenz „Die DDR heute“ vom 12.–15. Juni 1984 in Jyväskylä/Finnland

DIENSTAG, 12.6.1984

18.00 Uhr Feierliche Eröffnung
19.00 Uhr Kulturprogramm
20.30 Uhr Cocktail des Botschafters der DDR in Finnland für alle Teilnehmer

MITTWOCH, 13.6.1984

08.30–09.15 Uhr Plenarvortrag: Prof.Dr.sc. E. Arndt (Berlin)
Zur Entwicklung des politischen Wortschatzes der deutschen Arbeiterklasse und ihre Widerspiegelung in der Lexik der DDR

09.30–11.00 Uhr Arbeitsgruppen
11.15–11.45 Uhr Plenarvortrag: Doz.Dr.sc. M. Löschmann (Leipzig)
Aktuelle Probleme des Faches Deutsch als Fremdsprache in der DDR

11.45–12.30 Uhr Forum: Vertreter aller nordeuropäischen Länder
Deutsch als Fremdsprache in den nordischen Ländern

Mittagspause
14.00–14.45 Uhr Plenarvorträge zur Wahl:
1. Doz.Dr.sc. C. Köhler (Dresden)
Zur Didaktik des Deutschen als Fachsprache
2. Doz.Dr.sc. D. Viehweger (Berlin)
Der Beitrag der Textlinguistik für das Fach Deutsch als Fremdsprache

15.15–16.45 Uhr Arbeitsgruppen
17.00 Uhr Stadtrundfahrt
19.30 Uhr Cocktail des Stadtdirektors von Jyväskylä

DONNERSTAG, 14.6.1984

08.30–09.15 Uhr Plenarvortrag: Prof.Dr.sc. S. Doernberg (Botschafter der DDR in Finnland)
Zur Geschichte der DDR

09.45–10.30 Uhr Plenarvortrag: Prof.Dr.sc. J. Kuczynski (Berlin)
Zu aktuellen Problemen der Wirtschaftspolitik in der DDR

11.00–12.30 Uhr Arbeitsgruppen

Mittagspause
14.00–14.45 Uhr Plenarvorträge zur Wahl:
1. Doz.Dr.sc. W. Hartinger (Berlin)
Zur Erberezeption in der DDR-Literatur
2. Doz.Dr.sc. M. Löschmann (Leipzig)
Literarische Texte als landeskundliche Komponente im Fremdsprachenunterricht

15.15–16.45 Uhr Arbeitsgruppen
19.30 Uhr Gespräch mit Hermann Kant

FREITAG, 15.6.1984

09.00–09.45 Uhr Plenarvortrag: Prof.Dr.sc. G. Heidorn (Stellv. Minister für Hoch- und Fachschulwesen der DDR)
Die DDR heute

10.15–11.30 Uhr Forum mit Prof.Dr.sc. G. Heidorn
12.00 Uhr Abschluß der Konferenz

In den angekündigten Arbeitsgruppen haben Sie Gelegenheit, in kleineren Kreise mit Kollegen aus den nordischen Ländern und der DDR die in den Plenarvorträgen angeschnittenen Probleme zu diskutieren und einen intensiven Erfahrungsaustausch zu theoretischen und praktischen Fragen des Faches Deutsch als Fremdsprache zu führen.

Anmeldeformular auf s. 39.

SPRACHPRAKTIKANTEN AUS BIELEFELD!!!

Für den Deutschunterricht an Sprachzentren, germanistischen Instituten oder anderen Institutionen können Sprachpraktikanten der Universität Bielefeld vermittelt werden.

Das Bielefelder Deutsch als Fremdsprache-Studium verlangt von den Studierenden ein Praktikum, das nach Möglichkeit im Ausland abgeleistet werden soll. Für sie werden Praktikumsplätze gesucht. Das Praktikum soll in der Regel drei bis vier Wochen dauern. Für das Praktikum wird mit einem Dozenten der Universität Bielefeld ein Thema vereinbart, über das im Anschluß eine größere Hausarbeit geschrieben wird. Es wäre also auch möglich, zum Beispiel empirische Untersuchungen durchzuführen, an denen finnische Institute besonders interessiert sind. Eine weitere Möglichkeit wäre auch ein Landeskundekurs im Rahmen des regulären Curriculums.

Diese Lehre wäre kostenlos! Die finnischen Institute werden allerdings darum gebeten, eine kostenlose oder billige Unterkunft bereit zu stellen. Möglich wäre auch ein Tausch mit finnischen Studenten, die zur gleichen Zeit nach Bielefeld wollen.

Interessierte finnische Institute können sich direkt wenden an: Dr. Rolf Ehnert, Lehr- und Forschungsgebiet Deutsch als Fremdsprache, Sprachenzentrum der Universität Bielefeld, Postfach 8640, D-4800 Bielefeld 1. Anfragen in diesem Zusammenhang können außerdem an Hartmut Schröder im Zentralen Spracheninstitut der finnischen Hochschulen gerichtet werden (Universität Jyväskylä; Telefon-Nr.: 941-292 885).

KIELIKESKUSUUTISTEN ARTIKKELIT VUONNA 1983
Index to articles in Language Centre News 1983

<u>I Raportteja - Reports</u>	N:o/No. s/p
Rosemarie Buhlmann: Die Problematik des Fachsprachenunterrichts im Bereich "Deutsch als Fremdsprache"	4/8
David B. Bullivant: "Let's have a presentation": A report on student presentations in English oral skills groups	5/31
Haastateltavana Maija Metsämäki	2/9
Tuula Hirvonen-Piacentini: Xth University of Michigan Conference on Applied Linguistics	10/3
Merja Karjalainen: Psykologivistiikka Jyväskylässä	2/3
Kielistudioamaneussit kokoontuivat Turussa	7/23
Marianne Kinnari: Pohjoismainen tutkijakurssi: Ammattikielet ja terminologia	4/3
Helinä Koivisto: Selkeän viestinnän puolesta	4/4
Liisa Korpimies - Tuija Nikko: Raportti informaatiomatkaista Saksan Liittotasavallassa 13.-26.2.1983	4/28
Sirkka Laihiala-Kankainen: Kokemuksia intensiiviopetuksesta Neuvostoliitossa	1/8
Sirkka Laihiala-Kankainen: Suggestopedia kieltenopettajille	5/15
Sirkka Laihiala-Kankainen: Tutkijavieras Puškin-instituutista	10/6
Sirkka Laihiala-Kankainen: Venäjän kielen opetuksen kehittämisestä kielikeskuksissa	9/16
Christer Laurén - Marianne Nordman: IVème Symposium Européen sur les Langues de Spécialité. Université de Bordeaux II 29.8.-2.9.1983	8/5
David Marsh: English language teaching resources in Southeast Asia	7/17
David Marsh: Seminar on written discourse, Department of English, University of Oulu	9/8
David Marsh: The relationship holding between ESP (English for Specific Purposes) and STS (The Relationship Between Science, Technology and Society)	8/6
David Marsh: Using the folk-belief oral narrative in ESP	10/8
Neurologivistiikan, foniatrian ja puheterapian päivät	6/11
Tuija Nikko: Fortbildningskurs för språkcenterlärare i svenska	1/20
Marianne Nordman: Språk och fackkunskaper vid fackspråk-undervisning - Om ett undervisningsexperiment	6/3
Ritva Orfanos: Kääntämisen tutkimuksesta	3/4
Rolf Palmberg: Ordinlärning enligt Salt-metoden	9/3

	N:o/No. s/p
Matti Palomäki: University of Essex - Certificate in teaching English for specific purposes (C.T.E.S.P.)	6/7
Jari Papunen: Internationalismen - fundamentale Bausteine der fachsprachlichen Lexik	1/3
Jari Papunen: Raportti suomalaisille teknisen alan saksan opettajille Kölnissä 28.12.-8.1.1983 järjestetystä seminaarista	2/6
Gordon Roberts: English oral skills workshop, Tampere	5/29
Jouko Seppänen: Japaninkielen opetus käynnistyi teknillisessä korkeakoulussa	5/3
Hartmut Schröder: VIII. Internationale Deutschlehrertagung in Budapest	8/3
Hartmut Schröder: Aktuelle Radiosendungen für den Deutschunterricht - Vereinbarung mit dem Rundfunk der DDR	1/18
Hartmut Schröder: Fortbildungsseminar für Deutschlehrer in Jyväskylä	7/19
Hartmut Schröder: Das Hörverstehen im Fremdsprachenunterricht - Theoretisches und Praktisches	5/20
Hartmut Schröder: Neue Projekte zur Erstellung von Materialien für den fachsprachlichen DaF-Unterricht	9/9
Hartmut Schröder: Radiosendungen im Deutschunterricht - neues von der Radiofront	3/8
Hartmut Schröder: Regionales Fortbildungsseminar für Deutschlehrer	3/6
Hartmut Schröder: Video im Allgemein- und Fachsprachlichen Deutschunterricht	10/14
Hartmut Schröder: Zur Arbeit mit Radiosendungen im Fremdsprachenunterricht - Einige praktische Ratschläge	2/14
Irma Sorvali: Käännösteorian ja ammattikielten tutkijaryhmän III seminaari 29.-30.1.1983 Vöyrillä	3/3
Hilkka Stotesbury: English for Specific Purposes in Birmingham	9/6
Christine Tammisto - Thomas Stagneth: Offenes Sprachlabor - Warum und wie	7/3
Sonja Tirkkonen-Condit: The Hatfield (BAAL) conference on discourse structure	5/8
Helena Valtanen: Turun yliopiston kielikeskuksen koulutuspäivä 22.4.1983	5/17
Krista Varantola: Kääntäjänkoulutuksen ongelmia	4/22
Eija Vento: Toronton TESOL-83 konferenssi	5/11
Tarja Wilson: Suomea afrikkalaisille erityisopettajille	10/4
Tarja Wilson: The Tampere CAI seminar, June 13-17, 1983	6/9

<u>II Puheenvuoroja - Open Forum</u>	N:o/No. p/s
Brett Dellinger: Does peace education have anything to do with teaching foreign languages?	6/12
Tuija Nikko: Ruotsin kielen taidon osoittamisesta	8/11
Anja-Kaisa Miettinen: Kielikeskusten ruotsin kielen opetuksen nykynäkymistä	8/14
Hartmut Schröder: Fremdsprachenunterricht und Völkerverständigung	8/17
<u>III Kirjakatsauksia - Books Briefly</u>	
Advanced English Comprehension Texts for Science Students	6/16
L'argumentation écrite: Expression et communication	9/19
Aspekte und Probleme semasiologischer Sprachbetrachtung in synchronischer und diachronischer Sicht	9/20
Communicative Syllabus Design and Methodology	6/20
Deutsch als Fremdsprache	7/28
Deutsch - Ein Lehrbuch für Ausländer	3/18
Deutsch in Industrie und Technik	8/25
Didaktik des Fremdsprachenunterrichts	4/30
Directions in Language Testing	8/20
Discussions that work: Task-centred fluency practice	3/16
The Economists: An English Language Guide	3/13
English for Maritime Studies	5/39
Functions of American English: Communication Activities for the Classroom	7/27
Le français des relations internationales	7/26
Les français à travers leur romans. Textes, notes et documents	1/23
Grundzüge einer deutschen Grammatik	3/14
"Info DaF" - Informationen Deutsch als Fremdsprache	10/18
Intercodes II - Méthode de français langue étrangère	5/43
Languages for Specific Purposes, Program Design and Evaluation	6/19
Liikekielen sanakirja. Suomi-saksa	9/22
Look Who's Talking	
The Natural Approach: Language Acquisition in the Classroom	10/16
On the Surface of Discourse	9/25
Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache	1/27
Simulations in Language Teaching	4/30
The Sociolinguistics of Learning and Using a Non-Native Language	8/22

	N:o/No. s/p
Speaking Personally	2/21
Spiele für den Sprachunterricht	5/40
Sprachpflege - Zeitschrift für gutes Deutsch	5/41
Sprachpraxis	7/29
Språkmöte. Svenska som främmande språk. Hemspråk. Tolkning. Främmandespråksundervisning och översättarutbildning	1/25
A Study Dictionary of Social English	8/23
Teaching English as an International Language - from practice to principle	1/29
Towards the Creative Teaching of English	3/16
Tröskelnivå. Förslag till innehåll och metod i den grundläggande utbildningen i svenska för vuxna invandrare	1/25
Venäjää tutkijoille	2/23
Verstehendes Lesen	8/26
Video Applications in English Language Teaching	7/24
Wir diskutieren. Texte und Wortschatzübungen für Ausländer	10/19
Writing for a Specific Purpose	2/22
Wörter und Gegenwörter	8/24
Övningsbok i ordbildning med regler	2/21
<u>IV Tiedotuksia - Information</u>	
6 ^e Rencontre des professeurs de Français de l'enseignement supérieur	9/28
1983 års ASCLA-symposium on NORDENS SPRÅK SOM MALSPRÅK	6/23
AFinLA:n syysseminarium (Helsinki)	7/33
AFinLA:n syysseminarium (Helsinki)	8/28
AFinLA:n syysseminarium Helsingissä 19.-20.11.1983	6/22
AFinLA:n tiedotuksia	2/30
AFinLA:n tiedotuksia	9/38
AILA Brussels 84	10/24
Aus Fachzeitschriften	4/35
Aus Fachzeitschriften	7/39
The Bell Educational Trust Courses	1/37
The British Council Summer Courses	1/35
Certificate in Teaching Reading in English as a Foreign Language (Birmingham)	8/32
Colloque International sur l'Acquisition d'une Langue Etrangère: Perspectives et Recherches (Aix-en-Provence)	8/30

	N:o/No. s/p
The Communicative Teaching of English - a Course at IELE	6/25
Congress Calendar	6/33
Eight Scandinavian Conference of Linguistics (Copenhagen)	8/31
Englannin kielen kaupallinen kurssi	10/22
Englannin tekstinymmärtämismateriaalien uudistaminen	7/31
English for Specific Purposes in the Arab World	1/40
English oral skills workshop in Tampere 15.-16. April 1983	3/1
Erikoiskielet ja käännösteoria - VAKKI-seminaari III	5/47
First International Conference on Literature in Translation (New Delhi)	7/36
Fortbildungsseminar für Deutschlehrer	4/32
Fortbildungsseminar für Deutschlehrer	10/22
Fortbildungsseminar für Deutschlehrer (Tampere)	7/32
Le Français de spécialité	1/33
Der Ginkgo Baum	1/48
Der Ginkgo Baum	4/36
Das Ginkgo Blatt	4/37
Information aux professeurs de français	10/33
International Directory of Applied Linguistics Organizations	1/47
Kesäkursseja DDR:ssä	1/42
Kielistudiodidaktinen kurssi	3/24
Kielistudio- ja videotäivä	1/32
Kielistudio- ja videotäivä (Turku)	7/32
Kielitieteen päivät	10/32
Korkeakoulujen kielikeskuksen tiedotuksia	9/35
Kääntäjäprojektin kesäseminaari	5/45
Language Training Services Courses	1/39
Lingvistiikan kesäseminaari	4/35
Man and the media: Research tendencies in the teaching foreign languages with technical aids	5/50
Materials for the Study of the Uncommonly Taught Languages	1/46
Neue Medien für den Deutschunterricht	4/34
Neue Materialien zur Landeskunde Österreich	8/27
Neurolingvistiikan, foniatrian ja puheterapian päivät Jyväskylässä 15.-16.4.	2/27
The Observer EFL Service	2/32
Pohjoismainen tutkijasymposium	2/28
Radiosendungen des Rundfunks der DDR	1/31
Reading in a Foreign Language	3/26

	N:o/No. s/p
Regent Schools of English - England	5/53
Regionales Fortbildungsseminar für Deutschlehrer	1/30
RELC Regional Seminar on Communicative Language Teaching (Singapore)	7/35
Saksaa lomallanne - Miksikä ei?	4/33
Scandinavian Working Papers on Bilingualism	1/44
Sprachintensivkurse Deutsch	9/32
Stipendien des Goethe-Instituts	9/30
Studera svenska i Sverige	3/25
TESOL' 84	10/27
Transparente für den fachsprachlichen Deutschunterricht	9/28
Undervisningsmaterial i svenska	6/21
Uusia englannin nauhoja - New Language Centre Tapes	5/49
Venäjän kokeilumateriaalia	6/21
Viides psykologivistiikan seminaari Jyväskylässä 9.-10.1.1984	6/22
Working group for in-service training	6/24
Überregionales Fortbildungsseminar für Deutschlehrer	1/30
Übungen zum Hörverstehen (Wirtschaftssprache)	1/49
Kielikeskusuutisten artikkelit vuonna 1982	2/35
Index to articles in Language Centre News 1982	

* * * * *

ENGLISH SUMMARY

In the Editorial, Liisa Korpimies discusses the need for research of language centre teaching methods, teaching materials and testing. She proposes the setting up of a group of people willing to participate in this kind of research and invites those interested in the problems of LSP teaching and learning to contact her, either by phone (941-292 880) or by filling in the form on p. 35. The first session will be arranged during the spring term.

REPORTS

Ulrich Heuberger from the Østfold Distrikthøgskole discusses modern business correspondence in German and stresses the importance of writing with clarity and concision. He illustrates the difference between an old-fashioned wordy business letter and a modern concise one with a short example.

Krista Varantola from the University of Turku reports on the fourth seminar of languages for professional purposes and translation theory held in Vöyri 28.-29.1.1984. The importance of this annual seminar lies in the fact that it provides a chance for researchers and translators of different languages to meet and exchange views and information. In addition to the Finnish participants, researchers from Sweden had also found their way to the seminar. The talks dealt with, among other things, the popularization of professional terminology, the creation of new technical terms, the translation of professional literature and fiction, and structural analysis of different types of texts. The talks given will be published in the near future.

Marja Renkonen and Jouko Seppänen report on a programming course for language teachers arranged at the language centre of the Helsinki University of Technology during the autumn term 1983. The purpose of the course was to make language teachers acquainted with the microcomputer technology and to find out what micros have to offer language teaching. The course, which was enthusiastically received, included the writing of practice programmes and, in addition, the participants considered general principles of program design and evaluated commercially available teaching programmes. In conclusion the authors maintain that micros provide a valuable tool for language teaching, but the teacher is still in the key position as regards the development and utilization of teaching aids and teaching methods.

The article lists books, journals, and manuals for users of microcomputers.

INFORMATION

An international video exchange network, Réseau Vidéo Correspondance, has been started by the French organisation, B.E.L.C. The project aims at creating an international exchange network where groups or individuals interested in producing video programmes could exchange their products and thus "correspond" with other groups or individuals within the network. The programmes can deal with any subject the producers consider important and be aimed at any group of recipients. Information on the video programmes will be published in the Gazette Vidéo Correspondance. Further information can be obtained from the following sources: B.E.L.C., 9 rue Lhomond, 75005 Paris, France; Bureau d'action linguistique (B.A.L.), Aleksanterinkatu 19 A, 00100 Helsinki 10; and from Tarja Wilson, Language Centre for Finnish Universities, tel. 941-292 882.

A course in language laboratory didactics will be arranged at the Savonlinna Summer University 4.6.-8.6.1984. The course is intended for language teachers and includes demonstrations, group work, and discussions on the practical and methodological problems in language laboratory work. Registrations should be sent to: Kesäyliopiston kanslia, Puistokatu 1, 57100 Savonlinna 10, by 18.5. at the latest. For further information, please contact the office (tel. 957-13021/224) or Paul Kostera, tel (home) 957-29501.

SVENSK RESUMÉ

I den redaktionella kommentaren diskuterar Liisa Korpimies behovet av forskning i anknytning till de undervisningsmetoder, läromedel och utvärderingssystem som är aktuella inom språkcentren. Hon föreslår att en forskningsgrupp borde bildas bestående av personer som är intresserade av forskning av detta slag. Hon ber alla dem, som är intresserade i undervisning och inläring av språk för speciella ändamål att kontakta henne, antingen per telefon (941-292 880) eller genom att fylla i formuläret på sid. 35. Det första mötet kommer att arrangeras under denna termin.

RAPPORTER

Arja Piirainen från Uleåborgs universitet rapporterar att Dr. Nicholas Marsh från University of Auckland, Nya Zeeland besökt universitetets engelska institution i november 1983 för att tala om transaktionsanalys.

Hon presenterar transaktionsanalysens grundprinciper och poängterar att den numera används som ett hjälpmedel bl a inom språkundervisningen.

Det framgår av rapporten att TA är ett sätt att kategorisera vårt kommunikationsbeteende. De tre huvudkategorierna beskrivs som "föräldra"beteende, "vuxet" beteende of "barn"beteende. Vi använder alla tre beteendekategorier i olika sociala situationer och en lyckad transaktion innebär att rätt kategori valts. Också transaktionerna indelas i tre huvudkategorier, dvs. transaktioner där kontrahenternas beteende komplementerar varandra, där de korsar varandra, och där en på ytan komplementerar transaktion av ett slag i själva verket är en komplementär transaktion av annan typ.

Ulrich Heuberger från Østfold Distrikthøgskole diskuterar modern tysk handelskorrespondens och poängterar härvid vikten av att skriva klart och koncist. Han illustrerar skillnaden mellan ett gammaldags mångordigt brev och ett modernt koncist brev med ett kort exempel.

Krista Varantola från Turun yliopisto rapporterar om det fjärde seminariet i fackspråk och översättningsteori som den 28.-29.1.1984 hölls i Vöyri. Detta årliga seminarium är viktigt genom att det ger forskare och translatorer av olika språk möjlighet att träffas och utbyta åsikter och information.

Förutom den finländska deltagarna hade forskare från Sverige också infunnit sig. Föreläsningarna berörde bl a populariseringen av fackterminologi, bildandet av nya tekniska termer, översättningen av fack- och skönlitteratur samt strukturanalys av olika typer av text. Föredragen kommer att publiceras inom en snar framtid.

Marja Renkonen och Jouko Seppänen rapporterar om en programmeringskurs för språklärare som under höstterminen 1983 arrangerades vid Tekniska högskolans språkcenter i Helsingfors. Kursen hade som mål att presentera ny mikrodator-teknologi och att ta reda på vad mikrodatorerna har att erbjuda språkundervisningen. Kursen, som upplevdes mycket positivt, gav övning i programmering och dessutom begrundade deltagarna programproduktionens allmänna principer och utvärderade kommersiellt producerade undervisningsprogram.

Artikelförfattarna kommer till den slutsatsen att mikrodatorerna är ett värdefullt hjälpmedel inom språkundervisningen, men att än så länge står läraren i nyckelposition när det gäller utvecklandet och användningen av läromedel och metoder.

En lista över böcker, tidskrifter och handböcker som berör användningen av mikrodatorer ges också i artikeln.

INFORMATION

Internationellt byte av videoprogram, Réseau Vidéo Correspondance, har initierats av den franska organisationen B.E.L.C. Projektet har som mål att skapa ett internationellt bytesnätverk där grupper eller individer intresserade av produktion av videoprogram sinsemellan kunde byta produkter och sålunda "korrespondera" med andra individer eller grupper inom nätverket. Programmen kan behandla vilket som helst ämne och vara ämnat för vilken som helst mottagargrupp.

Information om videoprogrammen kommer att publiceras i Gazette Vidéo Correspondance. Mera detaljerad information fås från: B.E.L.C., 9 rue Lhomond, 75005 Paris, France; Bureau d'action linguistique (B.A.L.), Alexandersg. 19A, 00100 Helsingfors; samt Tarja Wilson, Högskolornas språkcentral, tel. 941-292 882.

En kurs i språkstudiodidaktik kommer att arrangeras vid Olofsborg sommaruniversitetet 4.-8.6.1984. Kursen är ämnad för språklärare och kommer att inkludera demonstrationer, grupparbete och diskussioner om de praktiska och metodiska problemen anknytna till användningen av språkstudior. Anmälningar bör sändas till: Kesäyliopiston kanslia, Puistokatu 1, 57100 Savonlinna före 18.5.1984. Om du vill ha mera detaljerad information, var god och kontakta kansliet (tel. 957-13021/224) eller Paul Kostera, tel (hem) 957-29501.

ILMOITTAUTUMISLOMAKE

Olen kiinnostunut LSP-tutkijaseminaarista

Nimi: _____

Osoite ja puh.numero: _____

Opettamani/tutkimani kieli: _____

Olen kiinnostunut/teen tutkimusta seuraavasta aiheesta: _____

Ehdotuksia seminaarin suhteen: _____

Palauta mahdollisimman pian osoitteella:

Liisa Korpimies
 Jyväskylän yliopisto
 Korkeakoulujen kielikeskus
 Seminaarinkatu 15
 40100 JYVÄSKYLÄ

TEILNAHMEERKLÄRUNG
Deutsch im Urlaub - Warum denn Nicht!

Name: _____ Vorname: _____

Beruf: _____

Geburtsdatum: _____ Geburtsort: _____

Akad. Grad: _____

Staatsangehörigkeit: _____

Wo sind Sie angestellt?: _____

Wohnanschrift: _____ Deutschkenntnisse: _____

Reisepass-Nr.: _____ Pass ist gültig bis: _____

Kursinteresse: Berlin 4 Wo 2 Wo
(bitte ankreuzen) Dresden 4 Wo 2 Wo
Radebeul 4 Wo 2 Wo

Ort und Datum: _____

Unterschrift: _____

ZENTRALES SPRACHENINSTITUT DER FINNISCHEN HOCHSCHULEN
AN DER UNIVERSITÄT JYVÄSKYLÄ
FORTBILDUNGSABTEILUNG DER UNIVERSITÄT UPPSALA

Jyväskylä 1984

ANMELDEFORMULAR

Nordische Konferenz „Die DDR heute“ vom 12.–15. Juni 1984 in Jyväskylä/Finnland

Anmeldetermin: 20. April 1984

Ich nehme an der Nordischen Konferenz teil.

Name: Vorname:

Titel/Dienststellung:

Heimatland:

Anschrift der Dienststelle: Tel:

.....

Privatanschrift: Tel:

.....

Begleitperson: Ja / Nein

Zimmerreservierung gewünscht: von bis

Einzelzimmer / Doppelzimmer

....., den 1984

.....
Unterschrift

Meine Vorschläge und Erwartungen:

.....

KORKEAKOULUJEN KIELIKESKUKSEN JOHTOKUNTA 1.1.1982-31.12.1983

Varsinaiset jäsenet

Prof. Kari Sajavaara, pj.
Jyväskylän yliopisto
Englannin kielen laitos

Apul.prof. Viljo Kohonen, varapj.
Tampereen yliopisto/
Opettajankoulutuslaitos
Pyynekintie 2
33200 TAMPERE 20

Kielikeskuksen johtaja
Silja Pellinen
Tampereen yliopiston kielikeskus
PL 607
33101 TAMPERE 10

Vt. prof. Jaakko Lehtonen
Jyväskylän yliopisto
Rak. A

Prof. Lauri Lindgren
Turun yliopisto
Romaanisen filologian laitos
20500 TURKU 50

Apul.prof. Mirja Saari
Mäyrätie 3 as 6
14200 TURENKI

Ylitarkastaja Leena Piriä
Opetusministeriö
Korkeakoulu- ja tiedeosasto
Rauhankatu 4
00170 HELSINKI 17

Tutk.ass. Eva May
Korkeakoulujen kielikeskus

Liisa Korpimies
Korkeakoulujen kielikeskuksen johtaja

Varajäsenet

Prof. Pekka Hirvonen
Joensuun korkeakoulu
PL 111
80101 JOENSUU 10

Leht. Teuvo Piippo
Jyväskylän yliopisto
OKL

Kielikeskuksen esimies
Marja Renkonen
Teknillinen korkeakoulu
Yleinen osasto/Kielikeskus
Otakaari 1
02150 ESPOO 15

Dos. Matti Leiwo
Jyväskylän yliopisto
Rak. C

Leht. Pirkko Muikko
Joensuun korkeakoulun kielikeskus
PL 111
80101 JOENSUU 10

Leht. Anders Nygård
Åbo Akademi
Institutionen för allmän språk-
vetenskap
20500 ÅBO 50

Suunnittelija Leena Luhtanen
Opetusministeriö
Korkeakoulu- ja tiedeosasto
Rauhankatu 4
00170 HELSINKI 17

Tutkija Sirkka Laihiala-Kankainen
Korkeakoulujen kielikeskus

Sihteeri: Eila Pakkanen